

Casa Pairal de Can Sanmartí

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carrer Barcelona, núm. 40 bis
Alçada: 203

Coordenades:

Latitud: 41.63279
Longitud: 2.1625
UTM Est (X): 430243
UTM Nord (Y): 4609345

Classificació

Número de fitxa: 08033 - 173
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle: XVI-XIX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Observacions protecció: BCIL (PGOU,1992)
Accés: Restringit
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: Ref. Cad.: 02954 DG3009G

Fitxes associades:

[Conjunt del carrer Barcelona](#)

Autoria de la fitxa: Laura Bosch Martínez
Data de registre de la fitxa: dc., 10/12/2008 - 01:00

Descripció

Casa que consta de dos edificis de planta rectangular; un primer, amb la façana principal orientada al carrer Barcelona, que consta de planta baixa i tres pisos, i un el segon, donant al carreró on es troba la fàbrica de pastes de planta baixa i pis.

En els dos edificis la coberta és de teula àrab, inclinada a una sola vessant, desaiguant cap a la façana orientada al sud-oest. La façana presenta un arrebossat amb decoració de carreus rectangulars, a excepció de la planta baixa on els carreus tenen forma quadrada i s'inicien després d'un sòcol de pissarra, que protegeix els baixos de la façana a una alçada de 80 cm. La planta baixa està ocupada per activitats comercials. La zona residencial ocupa la resta de pisos de la casa. Totes les obertures són simètriques respecte a la línia vertical de la façana. Cada pis queda definit a la façana per una línia horitzontal motllurada. Les balconeres tenen una barana de ferro i voladís, essent una mica més ample el del primer pis. Les obertures del carreró són senzilles i només al primer pis s'observa un ampit de pedra motllurat. La façana principal acaba amb una motllura per la qual sobresurt un ràfec compost per una filera de teules decoratives i per on la canal de desaigua de les teules queda amagada. Per dalt de la motllura hi ha una balustrada decorativa. La canal de coure que baixa per la façana està col·locada a l'extrem esquerre de la façana principal i en arribar a la planta baixa s'amaga per l'interior del mur, fins anar a trobar l'escomesa d'aigües pluvials situada al mig del carrer.

Història

Coneguda com a Can Sanmartí, per la fabricació de pastes, sembla ser que originàriament, l'any 1700, la primera pastera estava ubicada a la casa pairal de la família, tot i que la resta de fabricació es duia a terme a la fàbrica de pastes, situada al núm. 40, també amb adreça al mateix carrer. Aquesta casa hauria estat construïda damunt de l'antiga capella de Sant Pere. El carreró on es troba la fàbrica havia estat anomenat antigament Plaça de l'Om.

L'any 1700, Isidre Sanmartí va observar les propietats que tenia la pasta que s'obtenia de la barreja de la farina provinent del blat barrejada amb l'aigua calenta. Ben aviat es va adonar de que aquesta barreja, apta per al consum humà, quedava rígida amb el transcurs de les hores, i va començar a tractar la massa en la forma i la textura. Inventà doncs, un aparell fet de fusta, amb uns orificis de sortida i un altre d'entrada. En posar la pasta al seu interior i pressionar, la massa sortia en forma de fils, actualment el que es coneix amb el nom de tallarines si són aplanats o espaguetis si tenen forma arrodonida. S'adonà també que un cop seca, aquesta es conservava durant molt de temps i es podia tornar a menjar en qualsevol moment si es bullia en aigua.

A partir d'aquí és quan neix l'empresa de fideuers Sanmartí de Caldes, continuant amb la tradició les generacions següents. Així tenim, en Carles Sanmartí i Caselles i en Josep Sanmartí i Castellà.

L'any 1855 s'incorpora al negoci la quarta generació, en Jaume Sanmartí i Farreras, constant oficialment en els registres de l'Ajuntament de Caldes de Montbui com a fabricant de pastes de sopa. En la cinquena generació, va estar al capdavant del negoci en Josep Sanmartí i Cladelles. La sisena generació va ser la que es va adonar del futur comercial que tenia la pasta que s'havia començat a fer al segle XVIII. Jaume Sanmartí i Samsó, més conegut com "l'Avi", va començar aquesta nova projecció que fou seguida pel seu fill Josep Sanmartí i Casabayó i la seva esposa, que es va posar al capdavant del negoci a causa de la mort prematura del setè Sanmartí de la generació. Aquests van donar una empenta molt important al negoci amb la incorporació de la tecnologia més puntera i adequaren les instal·lacions de manera que el negoci es va convertir en una empresa competitiva entre els anys 1940 i 1975. Després d'aquests anys, la família deixà el negoci de la pasta en un segon terme i, sense oblidar-ho es dedicarà a altres activitats.

L'any 1998, després de la mort de l'Eulàlia Rifé i Catafau, esposa d'en Josep Sanmartí i Casabayó, entra a fer-se càrrec del negoci familiar en Carles Sanmartí i Rifé. A partir d'aquest moment, es fa una aposta per mantenir un procés de fabricació artesanal fent servir tècniques antigues. S'incorporà també maquinària i noves tecnologies per poder rendibilitzar el negoci i poder ésser competitius amb productes orientats cap al

comerç tradicional i artesanal.

L'any 2003, l'empresa rep un reconeixement públic pels tres segles d'història de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona

Bibliografia

MOREU-REY,E. (1962). La rodalia de Caldes de Montbui. Repertori històric de noms de lloc i de persona. Editorial Teide. Barcelona.

